

Ondersteuningsprofiel van CBS De Hoeksteen

Meer- en minder begaafdheid

Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben bij de basisvakken krijgen extra instructie in de groep en indien nodig remedial teaching buiten de groep.

Onze meer- en hoogbegaafde leerlingen krijgen extra aanbod in de groep en worden professioneel begeleid in de plusklas.

Gedragsproblematiek

In ons team is er groeiende expertise op de terreinen van de sociaal-emotionele ontwikkeling. Onze gedragsspecialist ondersteunt collega's bij specifieke vragen. Eens per jaar bieden wij voor een groepje kinderen een SoVa training aan.

Fysieke beperking

Onze school is toegankelijk voor kinderen met fysieke beperkingen. Indien mogelijk bieden wij kinderen de gewenste ondersteuning.

Dyslexie

Wij bieden leerlingen met dyslexie extra ondersteuning binnen en buiten de groep, in de vorm van aangepast lesmateriaal en toetsmateriaal. Een dyslexie-behandelaar van E-vizier wordt ingezet voor leerlingen waarbij de diagnose ernstige enkelvoudige dyslexie is gesteld. Bouw! gebruiken we als preventief instrument, Kurzweil wordt als hulpmiddel in de bovenbouw ingezet.

<p>Schoolklimaat</p> <p><i>Onze school is veilig voor elk kind en reflecteert voortdurend op een goed pedagogisch werk- en leefklimaat. Voor het monitoren van pedagogisch klimaat en welbevinden gebruiken wij Zien. In de lessen gebruiken wij Leefstijl.</i></p>	<p>Ouderbetrokkenheid</p> <p><i>Wij ervaren betrokkenheid en een gelijkwaardig partnerschap in opvoeding en onderwijs van de kinderen.</i></p>
<p>Ambitie</p> 	<p>De school heeft een ambitie waaraan in de komende 4 jaar wordt gewerkt. Dat betreft de volgende ijkpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdieping in het werken met ZIEN, de Iln. vragenlijsten en deze te analyseren zodat het waardevolle informatie geeft voor de ontwikkeling van de Iln. • Zelfstandig werken verder ontwikkelen en uitbouwen, dag- en weektaken inzetten, executieve functies ontwikkelen van de In., coöperatieve werkvormen borgen in de school. • Signaleren van HB Iln. bij het jonge kind. Aanbod voor HB Iln. verder ontwikkelen, verrijken en compacten in de groepen goed op orde krijgen, doorgaande lijn in de school v.w.b. verrijken, compacten ontwikkelen, verdiepen in samenhang met de Iln. in de plusgroepen . Kennis ontwikkelen van het team. Verbinding tussen de thuisgroep en de plusgroep.

Schoolondersteuningsprofiel

Inleiding

Voor u ligt het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) van CBS De Hoeksteen. In dit plan staat beschreven welke zorg en ondersteuning wij onze leerlingen kunnen en willen bieden. Dit kan belangrijke informatie zijn voor het kiezen van de school die bij uw kind past. We beginnen met een korte introductie op het SOP. In het hoofdstuk 'Huidig aanbod' leest u welke voorzieningen er zijn op De Hoeksteen. In het hoofdstuk 'Ambitie' ziet u welke stappen wij nog willen nemen om een nog sterkere ondersteuning te bieden aan onze leerlingen. Heeft u na het lezen van dit document vragen? Dan kunt u contact opnemen met de schoolleiding.

Wet passend onderwijs en het SOP

Per 1 augustus 2014 is de wet passend onderwijs van kracht geworden. In deze wet is bepaald dat elke school de plicht heeft om elke leerling het onderwijs en de ondersteuning te bieden die hij of zij nodig heeft. Omdat niet iedere school alle denkbare ondersteuning kan bieden, is het mogelijk dat een school een leerling met bepaalde speciale behoeftes doorverwijst naar een andere school waar de leerling beter ondersteund kan worden.

Iedere school heeft een document waarin staat beschreven in welke onderwijsbehoeften zij kunnen voorzien. Dit is het schoolondersteuningsprofiel (SOP).

Om leerlingen gericht door te kunnen verwijzen naar een school die beter in hun onderwijsbehoefte voorziet, werken scholen samen in samenwerkingsverbanden (SWV). Elk samenwerkingsverband zorgt dat er binnen het SWV een plek is voor elke leerling. Onze school hoort bij SWV Driegang (www.driegang.nl).

SWV Driegang

SWV Driegang bestaat uit alle scholen voor regulier en speciaal onderwijs in de gemeenten Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Giessenlanden, Leerdam, Lingewaal, Molenwaard, Vianen (kern Zijderveld), Woudrichem, Werkendam en Zederik. Dit betreft per 01-10-2016 in totaal ruim 15.000 leerlingen.

Minstens een keer in de vier jaar stelt het SWV een ondersteuningsplan op. Hierin staan afspraken over de organisatie en bekostiging van de onderwijsondersteuning. In dit plan wordt ook de 'basisondersteuning' vastgelegd. Dat is de ondersteuning die elke school in het samenwerkingsverband aanbiedt. Naast deze basisondersteuning kunnen scholen ervoor kiezen om meer ondersteuning te bieden voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. Deze extra ondersteuning noemen wij arrangementen.

Wat betekent het SOP voor ouders?

Dat de school van uw keuze goed onderwijs verzorgt, dat mag u verwachten. In het SOP staat omschreven wat hieronder valt en welke extra voorzieningen de school biedt. Zo leest u bijvoorbeeld hoe het veilige klimaat op school wordt gewaarborgd, hoe rolstoelvriendelijk het schoolgebouw is, maar ook of er een hoogbegaafdheidsspecialist op school aanwezig is.

Vermoedt u dat uw kind extra ondersteuning nodig zal hebben, of is dit al bekend? Dan is het SOP extra belangrijk voor u. Alle scholen van Driegang hebben een SOP in dezelfde opbouw, zo kunt u gemakkelijk zien waar u wel en niet terecht kunt voor bepaalde ondersteuning. Weet u niet goed wat uw kind nodig zal hebben of is het niet duidelijk welke voorzieningen er zijn, dan kunt u altijd met de school in gesprek gaan.

Basisondersteuning

De basisondersteuning laat zich volgens de PO-Raad omschrijven als het geheel van *preventieve en lichte curatieve interventies* die binnen de *onderwijsondersteuningsstructuur* van de school, *planmatig* en op overeengekomen *kwaliteitsniveau*, worden uitgevoerd (eventueel in samenwerking met ketenpartners).

De schuingedrukte elementen uit deze definitie worden in dit document besproken.

De basisondersteuning wordt aan de hand van deze dertien ijkpunten gemeten:

1. Beleid t.a.v. ondersteuning
2. Schoolondersteuningsprofiel
3. Effectieve ondersteuning
4. Veilige omgeving
5. Zicht op de ontwikkeling van leerlingen
6. Opbrengst- en handelingsgericht werken
7. Goed afgestemde methoden en aanpakken
8. Handelingsbekwame en competentie medewerkers
9. Ambitieuze onderwijsarrangementen
10. Zorgvuldige overdracht van leerlingen
11. Betrokkenheid ouders en leerlingen
12. Expliciete interne ondersteuningsstructuur

13. Een effectief ondersteuningsteam

Kwaliteitsniveau

De basisondersteuning bestaat uit twee niveaus :

- **De basiskwaliteit:** dit is gelijk aan de eisen in het inspectiekader van de onderwijsinspectie.
- **De PO-kwaliteit:** de PO-Raad heeft besloten dat er, bovenop wat de inspectie voorschrijft, nog een aantal elementen zijn die een school hoort aan te bieden. Als een school voldoet aan deze richtlijnen, dan is de basisondersteuning van PO-kwaliteit.

De verschillen tussen basisondersteuning van basiskwaliteit en basisondersteuning van PO-kwaliteit vindt u in hoofdstuk 4.2 van het [Ondersteuningsplan van SWV Driegang](#) (volg de link of ga naar www.driegang.nl/documenten en zoek het ondersteuningsplan op).

SWV Driegang heeft haar ambitie gelegd bij PO-kwaliteit. Dat wordt gerealiseerd in 2 stappen:

1. Per 1 augustus 2016 voldoen alle scholen aan het niveau basiskwaliteit van basisondersteuning zoals beschreven in het ondersteuningsplan.
2. Alle scholen streven ernaar om per 1 augustus 2018 te voldoen aan de PO-kwaliteit. Daarbovenop worden vanuit het samenwerkingsverband voorzieningen aangeboden die vallen onder het blok extra kwaliteit.
Het geheel van ondersteuningsprofielen moet zorgen voor een dekkend aanbod van onderwijs voor de kinderen die in het gebied wonen van het samenwerkingsverband.

Preventieve en licht curatieve interventies

	Aanbod
Aanbod dyslexie en dyscalculie	Dyslexie: Wij volgen het landelijk protocol Dyslexie. Leerlingen met dyslexie maken (thuis en/of op school) gebruik van Kurzweil. Bij toetsen gebruiken we ook Kurzweil en zorgen we (indien gewenst) voor een vergroting van de tekst of voor extra tijd. Binnen de school is behandeling mogelijk voor kinderen met een dyslexieverklaring. Op dit moment gebeurt dat door E-vizier. Samen met ouders zorgen we dat de methodes, die door de leerlingen gebruikt worden, gescand worden en daardoor te gebruiken zijn in Kurzweil. Als preventief instrument in de onderbouw wordt Bouw! Ingezet. Leerlingen die een langzame leesontwikkeling laten zien, krijgen extra aanbod binnen de groep en uitbreiding van leestijd en aanbod buiten de groep door de RT'er.
Onderwijsprogramma's en leerlijnen voor leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie	<p>Kinderen met extra ondersteuningsbehoefte op de basisvaardigheden (lezen, taal, rekenen) kunnen binnen de methodes werken aan minimumdoelen. Als deze aanpassing niet voldoende is, maken we een plan voor extra (individuele) zorg binnen of buiten de groep, door de leerkracht, remedial teacher of onderwijsassistent.</p> <p>Kinderen die extra uitdaging nodig hebben krijgen deze binnen de groep door het aanbieden van verrijkingsstof. Soms is dat onvoldoende en dan is er ruimte in de plusklas die wordt geleid door onze specialist hoogbegaafdheid.</p>
Fysieke toegankelijkheid van schoolgebouw	Onze school heeft één bouwlaag en is toegankelijk voor mindervaliden.
(Ortho)pedagogische en of orthodidactische programma's en methodieken gericht op sociale veiligheid en het voorkomen/aanpakken van gedragsproblematiek	Binnen onze school gebruiken we de methode 'Leefstijl'. Binnen het onderwijs spelen sociaalemotionele vaardigheden en normen en waarden een belangrijke rol. Met dit programma worden onze leerlingen hiervan bewustgemaakt. Samen met klasgenoten doen ze activiteiten en opdrachten die het besef van 'goed omgaan met elkaar' versterken. Het bevorderen van positieve groepsrelaties speelt

	<p>in de Leefstijllessen een grote rol. Niet alleen het individu wordt sterker, maar ook de groep.</p> <p>Op de Hoeksteen doen we er alles aan om pesten te voorkomen. We hebben hier een anti-pestprotocol voor opgesteld. https://www.cbs-dehoeksteen.nl/onze-school/anti-pestprotocol/</p> <p>Eén keer per jaar vullen de leerkrachten een vragenlijst in over het sociaal-emotioneel welbevinden van de kinderen. Dit is de vragenlijst van 'ZIEN'. De groepen 1 en 2 gebruiken hiervoor de leerlijnen van ParnasSys. De leerlingen van groep 5-8 vullen jaarlijks de leerlingvragenlijst van ZIEN in.</p>
Protocol voor medisch handelen	<p>We hebben een medicijnprotocol. In de schoolgids is de werkwijze vermeld. https://www.cbs-dehoeksteen.nl/praktische-info/schoolgids/</p>
Welke curatieve zorg en ondersteuning kan school, eventueel met ketenpartners, bieden?	<p>Als leerkrachten signaleren dat het welbevinden of de ontwikkeling van lln. onder druk staat, overleggen zij met ouders en de IB 'er om helder te krijgen wat er aan schort. Gezamenlijk wordt gezocht naar hoe de school tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoefte. Dit kan zijn op onderwijskundig gebied of op sociaal-emotioneel gebied. Hierbij wordt zo nodig de hulp van de specialisten in de school gevraagd. Als de hulpvraag de kennis van de school overstijgt, dan zoeken wij naar de juiste partners in relatie tot de mogelijkheden op onze school. Samen met de specialisten van het SOT (School Ondersteunings Team) hebben we toegang tot een breedspectrum van zorgaanbieders in onze regio. Er is een goede samenwerking met het Sociaal Team van de gemeente Giessenlanden, met de logopedist en fysiotherapeut.</p>

Ondersteuningsstructuur

De expertise en ervaring van het team van De Hoeksteen kan het beste worden weergegeven door onze ervaring met leerlingen. Hieronder vindt u een overzicht van de ondersteuning die wij op dit moment bieden.

Huidige diversiteit leerling populatie

De leerlingen en de ondersteuning worden verdeeld in vier categorieën.

1. Leerlingen met een onderwijsvraag, zij worden binnen de **basisondersteuning** door de leerkracht in de groep begeleid. De lln. die met Bouw! werken, laten wij vallen onder de basisondersteuning.
2. Leerlingen met een onderwijsvraag voor extra aandacht, zij zijn (soms) besproken in het ondersteuningsteam en zijn zo mogelijk extern gediagnosticeerd. Deze leerlingen worden binnen de **basisondersteuning plus** begeleid. Door begeleidingsmomenten buiten de klas o.l.v. de RT 'er of in de plusklas of door de SOVA-training op school.
3. Leerlingen met een speciale onderwijsvraag en eventueel zorgvraag, zij hebben meer gespecialiseerd onderwijs en eventueel zorgbegeleiding nodig. Dit wordt dan in een ontwikkelingsperspectief (OPP) uitgewerkt. Deze leerlingen worden binnen de **extra ondersteuning intern** en mogelijk extern extra begeleid. In deze groep is sprake van een Arrangement SBO waarbij geen AB 'er betrokken is, een lln. die d.m.v. een KAT traject begeleid wordt en een lln. met een eigen leerlijn voor rekenen.
4. Leerlingen met een zeer speciale onderwijs- en eventueel zorgvraag, ze hebben intensief gespecialiseerd onderwijs en eventueel zorgbegeleiding nodig. Dit wordt ook uitgewerkt in een OPP. Deze leerlingen worden binnen de **extra ondersteuning plus** intern en mogelijk extern extra begeleid.

	Groepen 1/2	Groepen 3/4	Groepen 5/6	Groepen 7/8	Totaal
Totaal aantal leerlingen op school	83	78	77	79	317
Uitsplitsing # leerlingen per onderwijsvraag per groepen					
1. Basisondersteuning					
Totaal	51	52	40	51	194
2. Basisondersteuning-plus					
Taal	11	14	12	15	
Rekenen	17	8	10	4	
Minder begaafdheid					
Meer/hoog begaafdheid	4	4	9	9	
Gedrag			6		
Werkhouding					
Fysieke gesteldheid					
Thuisituatie					
Spraak					
Totaal	32	26	37	28	125
3. Extra ondersteuning					
OPP taal					

OPP rekenen				1	
OPP minder begaafdheid			1		
OPP meer/hoog begaafdheid	1				
OPP gedrag				1	
Werkhouding					
Fysieke gesteldheid					
Thuisituatie					
Totaal					

4. Extra ondersteuning-plus					
OPP en AB leergebieden	1	1	2		
OPP en AB gedrag				2	
OPP en AB fysieke gesteldheid				1	
OPP en AB cluster 1					
OPP en AB cluster 2					
Totaal	1	1	2	3	

AB = Ambulante Begeleiding van het samenwerkingsverband

Peildatum 1 mei 2018

Huidige deskundigheid op CBS De Hoeksteen

De school maakt gebruik van de volgende aanwezige teamdeskundigheid

	Aanwezigheid zonder diploma	Aanwezig met diploma	Niet aanwezig
Intern Begeleider		X (Master SEN)	
Taal/leesspecialist		X (Taal/leesspecialist regioacademie)	
Dyslexie specialist			X
Rekenspecialist		X (diverse cursussen)	
Gedragsspecialist		X (Basiscursus gedragsspecialist)	
Sociale vaardigheden specialist		X (Train de trainer en BOF)	
Hoogbegaafdheid specialist	X	X (Slim educatief)	
Remedial teacher		X (RT-opleiding)	
Motorische remedial teacher (tevens vakleerkracht lichamelijke oefening)			X
Spelbegeleiding			X
Coaching en Video interactie begeleiding			X
Vakleerkracht lichamelijke oefening			X

De school maakt gebruik van de volgende aanwezige deskundigheid binnen het bestuur of binnen het samenwerkingsverband.

	Aanwezigheid zonder diploma	Aanwezig met diploma	Niet aanwezig
Orthopedagoog/Psycholoog		X	
Logopedist		X	
Hoogbegaafdheidsspecialist		X	
Schoolmaatschappelijk werk		X	
Specialist het jonge kind		X	
Intern Begeleider		X	
Taal/leesspecialist		X	
Dyslexiespecialist		X	
Sociale vaardigheden specialist		X	
Remedial teacher		X	
Motorische remedial teacher		X	
Spelbegeleiding		X	
Coaching en video interactie begeleiding		X	

Huidige basisondersteuning en ontwikkel ambitie op De Hoeksteen

	13 IJkpunten	Huidige situatie	Ontwikkel ambitie
1	Beleid t.a.v. ondersteuning	Basisondersteuning	
2	Schoolondersteuningsprofiel	Basisondersteuning	
3	Effectieve ondersteuning	Basisondersteuning	
4	Veilige omgeving	Er is aandacht voor regels en structuur en veiligheid in de school. Dit is in ontwikkeling.	We willen een breed gedragen doorgaande lijn m.b.t. gedragsregels in de school. Kinderen ervaren hierdoor veiligheid.
5	Zicht op de ontwikkeling van leerlingen	Het aanbod voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften aan de bovenkant ontwikkelt snel, maar kan nog beter ingebed worden in het onderwijs van elke dag.	We hebben een passend aanbod voor leerlingen met behoefte aan extra uitdaging. We bevorderen kennis-toename bij medewerkers.
6	Opbrengst- en handelingsgericht werken	Opbrengst en handelings-gericht werken kan nog diepgaander.	Opbrengst- en handelingsgericht werken kan nog meer en aan de hand van geformuleerde normen een plaats krijgen in het analyseren van teamleden.
7	Goed afgestemde methoden en aanpakken	Huidige rekenmethode verouderd	De rekenmethode wordt in de komende jaren vervangen.
8	Handelingsbekwame en competentie medewerkers		ICT-vaardigheden van medewerkers blijven ontwikkelen.
9	Ambitieuze onderwijsarrangementen	Basisondersteuning	
10	Zorgvuldige overdracht van leerlingen	Basisondersteuning	
11	Betrokkenheid ouders en leerlingen	Basisondersteuning	

12	Expliciete ondersteuningsstructuur	interne	Basisondersteuning	
13	Een effectief ondersteuningsteam		Basisondersteuning	

Planning

Bovenstaande ambities krijgen in de komende periode jaarlijks aandacht.

De planning zal verder worden ingevuld aan de hand van jaarplannen.

Het MT/IB onder leiding van de nieuwe directeur zullen hier concreet invulling aan geven.